

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА
ЛЕКЦІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

**ТЕМА 3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ, АУДИТОРСЬКИЙ РИЗИК І
ОЦІНКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ Й АУДИТУ**

Дисципліна: «Основи аудиту».

Тема заняття. Внутрішньогосподарський (власивий) ризик. Ризик контролю. Ризик не виявлення (процедурний ризик). Суб'єктивність визначення ризику. Розрахунок аудиторського ризику. Залежність між рівнем ризику і кількістю свідчень. Фактори, які впливають на аудиторський ризик.

Поняття, що підлягають засвоєнню: ризик, аудиторський ризик, внутрішньогосподарський ризик, ризик контролю, ризик не виявлення, розрахунок аудиторського ризику.

Тип заняття: комбіноване заняття.

Вид заняття: ділова гра.

Дидактична мета:

1.Навчальна: закріпити раніше вивчений матеріал, сформулювати поняття та уявлення аудиторського ризику та його складових.

2.Розвиваюча: розвивати творче мислення та зацікавленість у застосуванні набутих знань.

3.Виховна: прищепити професійні якості (уважність, охайність, аналітичний погляд на дану тему).

4.Методична: активізація самостійної роботи студентів на заняттях з дисципліни «Основи аудиту».

Методичні рекомендації: аудиторська діяльність завжди поєднана з ризиком неврахування всіх суттєвих моментів діяльності клієнта, які впливають на ведення обліку та складання фінансової звітності, у зв'язку з чим можливе висловлення невірної думки в звіті незалежного аудитора за результатами перевірки. Тому дуже важливо навчитись визначати та оцінювати суттєвість у аудиті. І лише після цього з'ясовувати ризик.

Крім того, значну увагу необхідно приділити саме аудиторському ризику, його складовим та методиці визначення

Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки:

Забезпечуючі дисципліни: Економіка, Політична економія, Статистика, Економіка підприємства, Фінанси, Бухгалтерський облік, Гроші та кредит, Інформаційні системи і технології в обліку.

Забезпечвані дисципліни: Фінанси підприємства, Облік і звітність в бюджетних установах, Контроль і ревізія, Фінансовий облік, Організація обліку на підприємствах малого бізнесу, Податкова система.

Навчально – методичне забезпечення лекції:

Засоби навчання: наочні посібники, роздатковий матеріал до теми, короткий конспект заняття, слайди (чорнило з ручкою на слайді свідчить про те, що це потрібно законспектувати).

Завдання заняття: **Знати:** поняття аудиторського ризику та його складових; способи зниження інформаційного ризику користувачам звітності;

класифікацію ризиків в аудиті; сутність аудиторського, властивого ризику, ризику контролю та ризику невиявлення; фактори, що впливають на властивий ризик; характерні риси аудиторського ризику, властивого ризику, ризику контролю, ризику невиявлення і підприємницького ризику аудитора.

Вміти: визначити та оцінити властивий ризик та ризик контролю; прогнозувати ризик невиявлення та встановлювати суттєвість відхилень.

Література:

1. Аудит в Україні. Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту. / За ред. проф. Немченко В.В., Редько О.Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 536 с. [ст. 241- 251].

2. Виноградова М.О. Аудит: навч. посіб./М.О.Виноградова, Л.І.Жиднеєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014.- 656с. [ст. 117-120].

3. М.Ф. Огійчук, І.Т. Новіков, Рагуліна І.І. Аудит: організація і методика: Навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Алерта, 2012. – 664 с. [ст. 171-178].

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Організаційний момент

1. Привітання.
2. Перевірка присутніх.
3. Перевірка підготовленості студентів до заняття.

2. Актуалізація опорних знань

(повторення попередньо вивченого матеріалу)

Фронтальне опитування:

1. Дайте визначення термінам «шахрайство», «помилка», «маніпуляція обліковими записами», «фальсифікація бухгалтерських документів і записів», «невідповідне відображення записів у реєстрах обліку», «незвичайні операції».

2. Окресліть відповідальність аудитора при виявленні помилок та шахрайства.

3. Яку відповідальність несе керівництво підприємства, що перевіряється?

4. Які основні процедури виявлення помилок і шахрайства?

5. Які заходи проводяться за обставин, коли існує інформація про наявність помилок та шахрайства?

6. Якими мають бути дії аудитора в разі виявлення помилок і шахрайства?

Дати правильну відповідь на такі поняття (заповнити бланк кросворду).

1. *Навмисно неправильне відображення господарських операцій та подання на цій основі заздалегідь перекрученої, недостовірної звітної інформації її користувачам – це...*

2. *Ненавмисне перекручення фінансової інформації в результаті арифметичних чи логічних помилок в облікових записах і групуваннях, недогляду у повноті обліку чи неправильного подання фактів господарської діяльності, наявності та стану майна, розрахунків – це... .*

3. Метою складання чого є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства – це є ...

4. Перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку первинних документів та іншої інформації щодо фінансової господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам – це...

5. Громадське об'єднання, яке об'єднує на добровільних засадах діючих аудиторів – це...

Бланк кросворду

3. Мотивація навчальної діяльності

(оголошення теми, мети, завдання заняття)

Тема. Внутрішньогосподарський (властивий) ризик. Ризик контролю. Ризик не виявлення (процедурний ризик). Суб'єктивність визначення ризику. Розрахунок аудиторського ризику. Залежність між рівнем ризику і кількістю свідчень. Фактори, які впливають на аудиторський ризик.

Дидактична мета:

1. Навчальна: закріпити раніше вивчений матеріал, сформулювати поняття та уявлення аудиторського ризику та його складових .

2. Методична: активізація самостійної роботи студентів на заняттях з дисципліни «Основи аудиту».

Знання по цій темі будуть потрібні при вивченні таких дисциплін Облік і звітність в бюджетних установах, Контроль і ревізія, Фінансовий облік.

Завдання заняття:

Знати: поняття аудиторського ризику та його складових; способи зниження інформаційного ризику користувачам звітності; класифікацію ризиків в аудиті; сутність аудиторського, властивого ризику, ризику контролю та ризику невиявлення; фактори, що впливають на властивий ризик; характерні риси аудиторського ризику, властивого ризику, ризику контролю, ризику невиявлення і підприємницького ризику аудитора.

Вміти: визначити та оцінити властивий ризик та ризик контролю; прогнозувати ризик невиявлення та встановлювати суттєвість відхилень.

4. Сприйняття і засвоєння нових знань

ПЛАН ЛЕКЦІЇ:

1. Внутрішньогосподарський (властивий) ризик.
2. Ризик контролю.
3. Ризик не виявлення (процедурний ризик).
4. Суб'єктивність визначення ризику.
5. Розрахунок аудиторського ризику.
6. Залежність між рівнем ризику і кількістю свідчень.
7. Фактори, які впливають на аудиторський ризик.

Нормативні документи:

1. ННА 32 «Оцінки властивого ризику і ризику невідповідності внутрішнього контролю, їх вплив на незалежні процедури аудиторської перевірки.

1. Внутрішньогосподарський (властивий) ризик. Розвиток аудиту за останніх двадцять-тридцять років обумовив виникнення нового підходу до проведення аудиторських перевірок. Цей підхід передбачає планування, розрахунок, уточнення й оцінку такого показника, як аудиторський ризик.

Аудиторський ризик – це ризик того, що аудитор висловить невідповідну аудиторську думку, якщо фінансові звіти містять суттєво викривлену інформацію.

Про аудиторський ризик варто говорити тому, що висновки аудитора щодо достовірності фінансової звітності можуть бути помилковими. Завжди існує ймовірність того, що помилки або неточності, які суттєво можуть вплинути на господарську діяльність, у перевірених документах не знайдено і вчасно не виправлено. Як правило, ці помилки виявляють згодом персонал клієнта, інший аудитор або один із зовнішніх контрольних органів (податковий інспектор, контрольно-ревізійна служба та ін.).

Є інформаційний, підприємницький та аудиторський ризик. Інформаційний ризик передбачає собою ймовірність того, що у публічній фінансовій звітності підприємства (організації) містяться істотні помилки чи неточності. Цей ризик існує не для аудиторів, а для користувачів фінансової звітності – акціонерів, інвесторів, кредиторів, державних органів тощо, яких може ввести в оману недостовірною інформацією. Інформаційний ризик не можна ототожнювати з аудиторським, бо він є лише стимулом для замовників аудиторських послуг, адже висновок аудиторів – це певна гарантія достовірності фінансових звітів підприємств.

На інформаційний ризик у ринкових умовах прямо впливає ризик підприємницької діяльності, який залежить від багатьох факторів: від законодавчої системи, податкової політики, конкуренції тощо. Цей ризик також прямо не пов'язаний з аудиторським і стосується конкретного підприємства чи організації. Таким чином, види ризиків, які розглянули беруть до уваги аудитори, але прямого функціонального зв'язку з показником аудиторського ризику згадані види ризиків не мають.

Аудиторський ризик – це наслідок двох чинників: ризику того, що можуть бути суттєві помилки, а також того, що цих істотних помилок не виявлять.

З поняттям аудиторського ризику тісно пов'язане поняття суттєвості в аудиті.

Суттєвість – це ймовірність того, що застосовувані аудиторські та інші, в тому числі юридичні, експертні та інші процедури дозволяють визначити наявність помилки у звітності економічного суб'єкта та оцінити їх вплив на прийняття відповідних рішень її користувачам. Інформація про окремі активи, зобов'язання, доходи, витрати і господарських операціях, а також складових капіталу вважається суттєвою, якщо її пропуск або перекручення може вплинути на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансової (бухгалтерської) звітності.

Як же пов'язана суттєвість з аудиторськими ризиками? Між суттєвістю і аудиторським ризиком існує зворотна залежність, тобто чим вище рівень суттєвості, тим нижче рівень аудиторського ризику, і навпаки. Зворотна залежність між суттєвістю і аудиторським ризиком приймається аудитором до уваги при визначенні характеру, строків проведення та обсягу аудиторських процедур. Наприклад, якщо після закінчення планування конкретних аудиторських процедур аудитор визначає, що прийнятний рівень суттєвості нижче, то аудиторський ризик підвищується.

Внутрішньогосподарський (властивий) ризик. Внутрішньогосподарський ризик (IR) – це ризик того, що в реєстрах бухгалтерського обліку і відповідно у фінансовій звітності клієнта міститься недостовірна інформація.

Внутрішні чинники:

- специфічні особливості діяльності, здійснюваної економічним суб'єктом;
- чесність персоналу економічного суб'єкта, який здійснює керівництво та відповідальне за ведення обліку та підготовку звітності;
- досвід і кваліфікація працівників, відповідальних за ведення обліку та підготовку звітності;
- хибність основних угод;
- схильність окремих статей балансу неправильного поданням, особливо, якщо за цими статтями були проведені виправлення в попередньому періоді;
- виконання незвичайних і комплексних угод, особливо ближче до кінця року.

Зовнішні чинники:

- особливості функціонування та поточного економічного становища галузі, в якій діє економічний суб'єкт;
- зміна попиту з боку замовників;
- зміна методу облікової оцінки, що виникло в результаті виходу нового нормативного документа;
- технологічні досягнення в галузі;
- фактори, що впливають на галузь в цілому.

Висновок: Властивий ризик не залежить від аудитора, а від внутрішніх і зовнішніх чинників.

2. Ризик контролю. Ризик засобів контролю означає ризик того, що не можна своєчасно запобігти можливим викривленням залишку на рахунку (або

класу операцій), які можуть бути суттєвими, або їх не можна своєчасно виявити та виправити за допомогою систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю.

Розуміння системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю.

Система бухгалтерського обліку - це упорядкована система збору, реєстрації та узагальнення інформації в грошовому вираженні про майно і зобов'язання організацій і їхньому русі шляхом суцільного, безперервного і документального обліку всіх господарських операцій.

Система внутрішнього контролю - це сукупність організаційних заходів, методик і процедур, використовуваних керівництвом особи в якості засобів для впорядкованого і ефективного ведення фінансово-господарської діяльності, забезпечення збереження активів, виявлення, виправлення і запобігання помилок і спотворення інформації, а також своєчасної підготовки достовірної фінансової (бухгалтерської) звітності.

Що повинен перевірити аудитор?

- здійснення операцій проводиться по загальному або спеціальним дозволом керівництва;

- чи своєчасно ведеться облік всіх операцій та інших подій в точних суми, на належних чи рахунках і в належні звітні періоди з тим, щоб зробити можливою підготовку фінансової (бухгалтерської) звітності відповідно до встановленого порядку;

- яка можливість доступу до активів та записів, чи тільки з дозволу керівництва;

- чи регулярно складання врахованих активів з активами, що є в наявності, і чи вжито належних заходів щодо будь-яких розбіжностей.

Які уявлення про систему бух. обліку і внутрішнього контролю він при цьому отримає?

- основні групи і типи операцій, здійснюваних аудіруємим особою;

- способи ініціювання таких операцій;

- основні регістри бухгалтерського обліку, методи систематизації та зберігання первинних документів і рахунки бухгалтерського обліку, які використовуються при підготовці фінансової (бухгалтерської) або іншої звітності;

- процес ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової (бухгалтерської) звітності від моменту ініціювання важливих операцій та інших подій до моменту їх включення до фінансової (бухгалтерської) звітності.

Чим ефективніше система внутрішньогосподарського контролю, тим нижче рівень ризику контролю.

Висновок: *Ризик контролю (CR)* — це ризик того, що система внутрішнього контролю клієнта не може вчасно запобігти помилкам або знайти їх у обліку і звітності. У процесі отримання уявлення про системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю, необхідного для планування аудиторської перевірки, аудитор набуває знання про структуру цих систем і їх функціонування.

Ризик засобів контролю тісно пов'язаний з властивим ризиком. Якщо аудитор намагається оцінити властивий і ризик засобів контролю окремо, виникає ймовірність неналежної оцінки ризику.

Внутрішньогосподарський ризик і ризик контролю залежать насамперед від адміністрації і персоналу клієнта.

3. Ризик невиявлення (процедурний ризик). Ризик невиявлення означає ризик того, що аудиторські процедури по суті не дозволяють виявити спотворення залишків коштів по рахунках бухгалтерського обліку або груп операцій, що може бути істотним по окремо або в сукупності з перекрученнями залишків коштів за іншими рахунками бухгалтерського обліку або групи операцій.

Ризик невиявлення відрізняється від властивого ризику і ризику контролю тим, що дані ризики існують незалежно від аудиторської перевірки фінансової звітності і визначаються особливостями здійснюваної діяльності підприємства, а також специфікою окремих операцій.

Ризик невиявлення є показником ефективності і якості роботи аудитора і залежить від: порядку проведення конкретної перевірки; кваліфікації аудиторів; ступеня їх попереднього знайомства з діяльністю економічного суб'єкта.

Аудитор зобов'язаний на основі оцінки властивого і ризику невідповідності контролю визначити допустимий у своїй роботі ризик невиявлення і з урахуванням мінімізації ризику невиявлення спланувати відповідні аудиторські процедури.

Методи зниження ризику невиявлення:

- 1) Збільшення витрат часу на перевірку;
- 2) Підвищення обсягів аудиторських вибірок.

Модифікація застосованих аудиторських процедур, передбачивши збільшення їх кількості та зміни їх суті.

Наприклад, аудитор може проводити наскрізний тест, тобто простежити проходження кількох операцій через всю систему бухгалтерського обліку (схема).

Тести засобів контролю включають:

- перевірку документів, що підтверджують операції та інші події, з метою отримання аудиторських доказів щодо належного застосування засобів внутрішнього контролю на практиці, наприклад, перевірку наявності дозволу на проведення операції;

- направлення запитів та контролю за застосуванням засобів внутрішнього контролю, які не оформляються документально, наприклад, визначення дійсного виконавця будь-якої функції, а не того, кому належить її виконувати;

- повторне застосування засобів внутрішнього контролю, наприклад, звірка банківських рахунків, з тим, щоб упевнитися, що дані дії були правильно виконані аудіруємим особою.

Висновок: у міжнародній практиці використовують модель аудиторського ризику, яка включає в себе три основних елементи: внутрішньогосподарський ризик (ВР), ризик внутрішнього контролю (РВК), ризик невиявлення (РН); безпосередньо від аудитора залежить лише ризик невиявлення (РН), який є ризиком того, що помилки в обліку і звітності клієнта аудитором під час перевірки не виявлять.

4. Суб'єктивність визначення ризику. Ризик супроводжує будь-яку діяльність. Немає практичного способу звести аудиторський ризик до нуля. Рішення про прийнятність ступеня ризику приймає аудитор на основі очікувань користувача. І для того, щоб заздалегідь визначитися, наскільки ризиковано проведення аудиту на тому чи іншому підприємстві, аудитор розраховує величину прийнятного аудиторського ризику.

Прийнятний аудиторський ризик (ПАР) - це суб'єктивно встановлений рівень ризику, який готовий взяти на себе аудитор.

Прийнятний аудиторський ризик (ПАР) виражає міру готовності аудитора надати позитивний висновок без застережень за умови, що ймовірність існування суттєвих помилок у фінансовій звітності клієнта після проведення аудиту не перевищує величини ПАР, яка може коливатися в межах від 0 до 1 (або від 0% до 100%). Практично аудитор завжди прагне мінімізувати значення ПАР, оскільки високе значення цього показника загрожує фінансовими втратами у випадку конфлікту з клієнтом, а також падінням іміджу аудитора (аудиторської фірми).

Висновок: *Отже*, прийнятний аудиторський ризик (ПАР) - це суб'єктивно встановлений рівень ризику, який готовий взяти на себе аудитор.

5. Розрахунок аудиторського ризику. Існують два основні методи оцінки аудиторського ризику: оціночний (інтуїтивний); кількісний.

Оціночний (інтуїтивний) метод полягає в тому, що аудитори, виходячи з власного досвіду і клієнта, визначають аудиторський ризик на підставі звітності в цілому або окремих груп операцій, як високий, ймовірний або малоймовірний і використовують цю оцінку в плануванні аудиту.

Кількісний метод передбачає кількісний розрахунок численних моделей аудиторського ризику і є найбільш точним.

Міжнародними і національними нормативами аудиту передбачено моделювання аудиторського ризику. Орієнтовна модель аудиторського ризику може мати вигляд такого алгоритму:

$$\text{ПАР} = \text{ВР} \cdot \text{РК} \cdot \text{РН} \quad (5.1)$$

де ПАР — прийнятний аудиторський ризик (Desired audit risk);

ВР — внутрішньогосподарський ризик (Inherent risk);

РК — ризик контролю (Control risk);

РН — ризик невиявлення (Detection risk).

Прийнятний аудиторський ризик виражає ступінь готовності аудитора визнати прийнятну можливість наявності у фінансовій звітності матеріальних (суттєвих) помилок після завершення аудиту і видачі клієнту стандартного аудиторського висновку без застережень.

Внутрішньогосподарський (власивий) ризик виражає можливість наявності у звітності помилок, що перевершують припустиму величину, до перевірки системи внутрішньогосподарського контролю.

Ризик контролю означає ймовірність допущення помилок, що перевершують допустиму величину, системою внутрішньогосподарського контролю.

Ризик невиявлення (процедурний ризик) виражає ймовірність невиявлення в процесі проведення аудиту помилок, що перевищують допустиму величину.

Викладена модель аудиторського ризику є основою планування аудиту, оскільки дає змогу зрозуміти скоріше якісний, ніж кількісний взаємозв'язок окремих складових аудиторського ризику й оцінити обсяг майбутньої роботи. Модель більш придатна для приблизної оцінки, ніж для точного розрахунку аудиторського ризику.

Мабуть, на практиці такі значення аудиторського ризику слід вважати граничними. Звідси випливає, що для дотримання цього принципу та складання більш ефективного плану необхідно визначити процедурний ризик (ризик невиявлення). Процедурний ризик розраховується на основі видозміненої факторної моделі аудиторського ризику:

$$PH = PAR / VP \cdot PK \quad (5.2)$$

Між процедурним ризиком і необхідною кількістю аудиторських свідчень існує обернено пропорційна залежність: зменшення процедурного ризику веде до необхідності збільшення обсягу даних для тестування.

Таким чином, аудиторський ризик у цілому перебуває в прямо пропорційній залежності від процедурного ризику (ризик невиявлення) і в обернено пропорційній залежності від планованого додаткового отримання в процесі тестування аудиторських свідчень. Скорочення аудиторського ризику веде до скорочення ризику невиявлення, але при цьому збільшується обсяг даних для тестування з метою одержання свідчень.

Розмір оцінки аудиторського ризику може не тільки виражатися у відсотках, коефіцієнтах, абсолютному числовому значенні, а й визначатися аудитором усно: «низький», «середній», «високий», що часто застосовується на практиці.

Застосовуючи модель аудиторського ризику при плануванні аудиту можна піти одним з двох запропонованих шляхів або скористатися двома шляхами одночасно. Один спосіб використання моделі аудиторського ризику допоможе аудитору в оцінці плану аудиту з точки зору його кваліфікованості. Припустимо, що аудитор маючи майбутній план аудита, вважає, що властивий ризик становить 100%, ризик контролю – 50% та ризик не виявлення – 10%. Вичисливши по цим даним ризик складає не більш ніж 4%, то він може вважати. Що потенційний план приємливий.

Величина аудиторського ризику завжди знаходиться між 0 і 100%. Слід зазначити, що існуючі методики визначення ступеню ризику являються приблизними. Задача удосконалювання наявних методів оцінки ризику і створення нових, є актуальною в усьому світі.

Висновок: розрахунок і оцінка аудиторського ризику дозволяють точніше спланувати перевірку, зменшити витрати часу на її проведення, акцентувати увагу на найважливіших проблемах і підвищити якість аудиторської роботи в цілому.

6. Залежність між рівнем ризику і кількістю свідчень. Між процедурним ризиком і необхідною кількістю аудиторських свідчень існує обернено пропорційна залежність: зменшення процедурного ризику веде до необхідності збільшення обсягу даних для тестування.

Таким чином, аудиторський ризик у цілому перебуває в прямо пропорційній залежності від процедурного ризику (ризик невиявлення) і в обернено

пропорційній залежності від планованого додаткового отримання в процесі тестування аудиторських свідчень. Скорочення аудиторського ризику веде до скорочення ризику невиявлення, але при цьому збільшується обсяг даних для тестування з метою одержання свідчень.

Висновок: Розмір оцінки аудиторського ризику може не тільки виражатися у відсотках, коефіцієнтах, абсолютному числовому значенні, а й визначатися аудитором усно: «низький», «середній», «високий», що часто застосовується на практиці.

7. Фактори, які впливають на аудиторський ризик. *Аудиторський ризик* – це по побоювання, що аудитор може висловити невідповідну думку про фінансову звітність підприємства, яка має суттєву недостовірну інформацію, тобто – ризик того, що аудитор може позитивно оцінити баланс та інші форми звітності тоді, коли вони приховують в собі істотно непевну інформацію, яка не відповідає реальності.

Ймовірність того, що висновок про відсутність помилки в кожній із статей звітності буде правильним, залежить від 3-х факторів:

- від організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, що перевіряється;
- від надійності систем контролю, які існують на підприємстві, що перевіряється;
- від аудиторських процедур, які застосовує аудитор у процесі перевірки.

Висновок: три фактори впливають на аудиторський ризик.

Загальний висновок: Класифікація ризиків в аудиті: інформаційний, підприємницький аудиторський (властивий, ризик контролю(ризик обліку, ризик внутрішнього контролю), ризик невиявлення помилок).

Під аудиторським ризиком розуміють виникнення ситуацій, при яких аудитором допускаються помилки, коли він встановлює факти діяльності.

При перевірці аудитор повинен достатньо розуміти системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю, щоб спланувати аудиторську перевірку і розробити ефективний аудиторський підхід.

Аудит повинен використовувати своє професійне судження для оцінки аудиторського ризику для розробки аудиторських процедур, щоб забезпечити зменшення цього ризику до допустимого низького рівня.

Аудитор повинен спланувати аудит таким чином, щоб ризик неправильного судження був мінімальним.

У зв'язку із змінами законодавства у сфері бухгалтерського обліку, економічної діяльності, аудиторської діяльності, у зв'язку з подальшим науково-технічним прогресом, його впровадженням в усі сфери життєдіяльності суспільства методики розрахунку прийнятого аудиторського ризику будуть змінюватися і вдосконалюватися далі.

4. Закріплення нових знань 7 – хв.

Закріплення нового матеріалу за допомогою завдання і ситуаційної задачі на визначення ризику.

Завдання 1 (на закріплення нового матеріалу до даної теми)

Виконати тест (табл. 5.1), проставивши відповідні позначки навпроти наведених нижче тверджень (так — « + », ні — « - »):

Тест контролю знань з теми «Аудиторський ризик та його складові»

Таблиця 5.1

<i>Відповідь</i>	<i>№ за n/n</i>	<i>Твердження</i>
	1.	Аудиторський ризик полягає у формуванні неправильної думки щодо фінансової звітності компанії.
	2.	Аудитори зацікавлені в найнижчих значеннях загального аудиторського ризику.
	3.	Аудитор може повністю покласти на ефективність системи внутрішнього контролю, щоб не виконувати ряду процедур.
	4.	Немає практичного способу звести аудиторський ризик до нуля.
	5.	Чим вище рівень суттєвості, тим нижче рівень аудиторського ризику
	6.	Чим ефективніше система внутрішньогосподарського контролю, тим нижче рівень ризику контролю.
	7.	Внутрішній ризик і ризик контролю не залежить від аудитора.
	8.	Внутрішньогосподарський ризик і ризик контролю залежать насамперед від адміністрації і персоналу клієнта.
	9.	Ризик невиявлення залежить від аудитора
	10.	Чим більший ризик суттєвого викривлення існує, тим менший ризик суттєвого викривлення можна прийняти.

Ситуаційна задача. Аудитор, оцінюючи напередодні програму аудиту, визначив, що властивий ризик клієнта становить 50 %, ризик системи контролю – 70 % і ризик помилок – 10 %. Розрахуйте ризик аудиту.

Завдання 1 (на закріплення нового матеріалу)

Правильна відповідь

Тест контролю знань з теми: «Аудиторський ризик та його складові»

<i>Відповідь</i>	<i>№ за n.</i>	<i>Твердження</i>
Так	1.	Аудиторський ризик полягає у формуванні неправильної думки щодо фінансової звітності компанії.
Так	2.	Аудитори зацікавлені в найнижчих значеннях загального аудиторського ризику.
Ні	3.	Аудитор може повністю покласти на ефективність системи внутрішнього контролю, щоб не виконувати ряду процедур.

Так	4.	Немає практичного способу звести аудиторський ризик до нуля.
Так	5.	Чим вище рівень суттєвості, тим нижче рівень аудиторського ризику
Так	6.	Чим ефективніше система внутрішньогосподарського контролю, тим нижче рівень ризику контролю.
Так	7.	Внутрішній ризик і ризик контролю не залежить від аудитора.
Так	8.	Внутрішньогосподарський ризик і ризик контролю залежать насамперед від адміністрації і персоналу клієнта.
Так	9.	Ризик виявлення залежить від аудитора
Так	10.	Чим більший ризик суттєвого викривлення існує, тим менший ризик суттєвого викривлення можна прийняти.

Ситуаційна задача. Аудитор, оцінюючи напередодні програму аудиту, визначив, що властивий ризик клієнта становить 50 %, ризик системи контролю – 70 % і ризик помилок – 10 %. Розрахуйте ризик аудиту.

$$РА = 0,5 * 0,7 * 0,1 = 0,035 \text{ (або 3,5)}$$

Якщо рівень прийнятного для аудиторської фірми ризику становить 5%, то для цієї конкретної перевірки такий рівень аудиторського ризику може вважатися цілком задовільним.

Викладач говорить правильні відповіді. Студенти перевіряють. Обговорюють помилки з викладачем.

5. Підсумки заняття

Закріпивши знання з нової теми, ми повинні на останок відповісти на питання (ланцюжок відповідей). Що вмію? Що знаю? Що нового дізнався? Над чим треба попрацювати?

Оголошення оцінок.

6. Домашнє завдання

Вивчити і опрацювати новий матеріал.

Законспектувати СРС: Рівень прийнятного ризику. Ризик виявлення. Визначення оцінки величини ризику від рівня оцінки внутрішнього контролю. Взаємозв'язок між ступенем ризику і рівнем істотності.

Література:

1. Аудит в Україні. Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту. / За ред. проф. Немченко В.В., Редько О.Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 536 с. [ст. 241- 251].

2. Виноградова М.О. Аудит: навч. посіб./М.О.Виноградова, Л.І.Жиднєєва – К.: «Центр учбової літератури», 2014.- 656с. [ст. 122-125].

Укладач : викладач, спеціаліст II категорії
Минич Ю.В.